

Motion till riksdagen 2024/25:3165

av Anne-Li Sjölund m.fl. (C)

Idrott och friluftsliv

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiera ett förstärkt jämställdhetsarbete i svensk idrott under 2025 och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanröja hinder för deltagande i parasport och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den ekonomiska tryggheten och socialförsäkringsskyddet för elitidrottare och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att locka fler stora internationella idrottsevenemang till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta och vidareutvecklade antidopningsinsatser och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att friluftslivsrörelsen ska få långsiktigt stabila förutsättningar att bidra till stärkt beredskap i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av närhet till idrott och friluftsliv samt behovet av ökad dialog mellan kommuner och föreningsliv och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idrott och friluftsliv har mycket att ge i form av hälsa, glädje och samvaro. Ökad fysisk aktivitet är avgörande för bättre folkhälsa och påverkar den enskildes hälsa i positiv riktning. Idrott spelar en viktig roll inte minst för lokal sammanhållning och engagemang, för en lyckad integration och som en gemensam arena på tvärs av socio-ekonomiska skillnader. Därför bör ett brett idrotts- och friluftsliv främjas i hela landet där etablerade och nya sporter och aktiviteter, även digitala, blir tillgängliga för fler.

Centerpartiet är ett liberalt parti som tror på lokalt och privat initiativ. Idrotten och friluftslivet har stora möjligheter att bidra till politiska mål såsom en levande landsbygd,

ökad trygghet i socioekonomiskt utsatta områden, minskad ofrivillig ensamhet bland äldre, bättre integration och folkhälsa – om det får ske på idrottens och friluftslivets egna villkor. Politikens uppgift är att riva hinder och röja väg för denna utvecklingskraft.

Mer jämställd idrott

Centerpartiet anser att stat, regioner och kommuner aktivt bör underlätta för föreningslivet att verka mer långsiktigt i satsningar som gynnar jämställd och jämlik folkhälsa. Detta kan till exempel ske genom idéburet offentligt partnerskap. Ett systematiskt arbete som involverar idrotten, kommunerna och myndigheter behövs för att säkerställa en mer jämställd tränar- och ledarkår och jämlika möjligheter att utöva idrott. Mer behöver även göras för att bredd- och elitidrotten ska vara trygga arenor där ingen utsätts för trakasserier, hot eller våld. En dialog med Riksidrottsförbundet bör inledas under 2025 i syfte att se över hur ett förtydligat och förstärkt jämställdhetsarbete i svensk idrott kan utformas.

Undanröj hinder för deltagande i parasport

Människor med funktionsnedsättning upplever ofta bristande tillgänglighet och få valmöjligheter inom idrotten och friluftslivet. Möjligheterna att delta i parasport och tillgången till fritidshjälpmedel är ojämlik. Det är kommunerna som beviljar färdtjänst och många godkänner inte det i idrottssammanhang och inte heller ledsagare eller inköp av hjälpmedel. Även vad gäller tillgängliga anläggningar, tillgång till utrustning och utbildning av ledare och tränare är behoven stora. Förebilder är viktiga och elitidrottare inom parasport behöver stabila ekonomiska förutsättningar. Centerpartiet vill att regeringen i samråd med idrotten och funktionshinderrörelsen tar fram en konkret plan för att undanröja praktiska och strukturella hinder för deltagande i parasport på olika nivåer.

Stärk förutsättningarna för elitidrotten

Elitidrotten spelar en viktig roll för att motivera barn, unga och vuxna till att själva börja träna eller delta i organiserad idrott och för att motivera till frivilliga insatser i idrottsföreningar. Elitidrottens förutsättningar och samlade resurstilldelning behöver ses över och förbättras i takt med förändringar i omvärlden. Situationen för svenska elitidrottare är ohållbar, konstaterar Centrum för idrottsforskning, CIF, i sin årliga rapport av statens stöd till idrottsrörelsen. På uppdrag av regeringen har CIF analyserat idrottsrörelsens förutsättningar för konkurrenskraftig och hållbar elitidrottsverksamhet. Rapporten beskriver ett underfinansierat system där svenska elitidrottare drabbas hårt. Även olympier vittnar om att man tvingas leva på nära och kära för att fortsätta idrottskarriären. Politiken på nationell nivå behöver ta ansvar för att lösa elitidrottens ”småföretagarproblem” kring frågor som föräldrapenning, sjukskrivning och försäkringar. I samråd med idrotts- och parasportrörelsen bör regeringen även se över hur svensk elitidrott kan få en långsiktigt hållbar finansiering och kompetensutveckling.

Fler internationella idrottsevenemang

Evenemang som EM, VM och OS ger spänning och glädje till publiken men kan också ge stora värden till den plats där de genomförs, om evenemangen planeras på ett hållbart och inkluderande sätt. Det vore till gagn för Sverige om fler stora internationella idrottsevenemang kunde genomföras här. Det kan öka intresset för idrottande och vara positivt för besöksnäringen. Samtidigt är det avgörande att det finns en stark lokal förankring på de orter som skulle vara aktuella och att det finns en stabil finansiering. Konkurrensen om att få arrangera dessa mästerskap är stor. Därför bör regeringen i samråd med idrotten se över vilka åtgärder som behövs för att locka fler stora internationella idrottsevenemang till Sverige.

Vidareutveckla antidopningsarbetet

Sverige har en viktig roll att spela i kampen mot dopning inom idrotten. Insatserna som genomförs inom idrotten med statligt stöd är av betydelse både för folkhälsan och för att upprätthålla världsantidopningskoden. Regeringen bör se över hur svensk idrott och svenska myndigheter tillsammans kan bidra till stärkta och vidareutvecklade antidopningsinsatser, i och utanför Sverige.

Stärk friluftslivet för beredskapen

Fysisk aktivitet och naturupplevelser är viktigt både för att människor ska må bra här och nu och för att undvika kostnader och lidande i framtiden. Kunskaper om och erfarenhet av friluftsliv är också mycket relevant ur ett beredskapsperspektiv. Regeringen bör se över hur friluftslivet kan få långsiktigt stabila ramvillkor och samtidigt aktivt bidra till att stärka beredskapen i hela landet.

Närhet till idrott och friluftsliv

Närhet till idrott och friluftsliv är viktigt för att fler ska ha möjlighet att vara aktiva. Det kan handla om närhet till idrottsplatser eller om tillgång till skidspår i ett närliggande naturområde. På många håll i landet behöver det tas ökad hänsyn till behovet av idrottsytor och friluftsliv i stadsplaneringen. I arbetet behöver kommunerna ha stor frihet att hitta kreativa lösningar utifrån lokala förutsättningar. Dialogen mellan kommuner och idrotts- och föreningsrörelserna är då viktig, så att det som byggs också är det som efterfrågas och behövs.

Anne-Li Sjölund (C)

Catarina Deremar (C)

Martina Johansson (C)

Alireza Akhondi (C)

Rickard Nordin (C)

Anders W Jonsson (C)

Jonny Cato (C)

Niels Paarup-Petersen (C)

Christofer Bergenblock (C)